

Sexagesima

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan i Stockholm, 23 februari 2024

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Käre himmelske Fader! Väck en hunger i oss efter ditt Ords sanning. Bered våra hjärtan att rätt ta emot din helige Ande när han kommer till oss med ditt heliga Ord, så att vi bevarar det till evigt liv och salighet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 8:46–51 (2 årgången)

Jesus sade till judarna: "Vem av er kan överbevisa mig om synd? Om jag talar sanning, varför tror ni mig inte? Den som är av Gud lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte är av Gud." Judarna svarade: "Har vi inte rätt när vi säger att du är en samarit och har en ond ande?" Jesus svarade: "Jag har ingen ond ande. Jag ärar min Fader, och ni vanärrar mig. Jag söker inte min egen ära, men det finns en som söker den och som dömer. Amen, amen säger jag er: Den som bevarar mitt ord skall aldrig någonsin se döden."

Söndagens ämne är Guds Ord. Denna underbara skatt ligger till grund för hela kyrkans lära. Ur den hämtar vi undervisning, tröst, förmaning och varning. Ordet upplyser oss om syndens allvar, men också om Guds gränslösa nåd och förlåtelse på grund av Kristus och vad han gjort för oss. Ordets predikan är en förutsättning för att människor ska kunna komma till tro. Det räcker inte med det i Skriften uppenbarade faktum att Kristus har dött och uppstått för hela världen, om inte Ordet kommer till människan och den helige Ande omvänder syndarens hjärta. Våra lutherska bekännelseskrifter säger om detta i Augustanas 5:e artikel:

För att vi ska få denna tro har Gud instiftat predikoämbetet och gett oss evangeliet och sakramenten. Genom dessa medel skänker han oss den helige Ande, som –

när och var han vill – verkar tron hos dem som hör evangeliet. Evangeliet lär att om vi tror detta har vi en nådig Gud genom Kristi förtjänst, men inte genom vår egen förtjänst. (CA5, övers. Sten Rydh)

Alla de tecken och under som följde apostlarnas verksamhet tjänade ytterst till att bekräfta deras gudomliga auktoritet och upphöja deras predikan: *Och de gick ut och predikade överallt, och Herren verkade tillsammans med dem och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det. (Mark. 16:20)*

Men likväl blir inte alla som lyssnar till Guds Ords predikan omvända och troende kristna. De allra flesta som hör Ordet förkastar det och går sin egen väg. När Guds Ord till synes verkar kraftlöst att samla stora skaror till kyrkosalarna drar många slutsatsen att förkunnelsen måste förbättras, förnyas, och anpassas. Det kanske resulterar i att fler lockas, men det som då predikas är inte längre Guds heliga Ord utan falska lögner.

Nej, det är inte Ordet som brister, utan vi människor. Det som Gud har talat genom profeter, apostlar och evangelister är mäktigt att omvända till tro. Hos Jesaja läser vi: *Så skall det vara med ordet som går ut från min mun. Förgäves skall det inte vända tillbaka till mig utan att ha verkat vad jag vill, och utfört det vartill jag har sänt ut det. (Jes. 55:11)* När och var Gud vill, blir människor omvända av den andliga säd som sås.

Dagens evangelium, liknelsen om fyrahanda sädesåker, talar om hur olika grupper av människor avvisar och förkastar Ordet. Jesus visar hur djävulens list, världsliga bekymmer och frestelser samverkar för att förhindra att tron får fäste och bär frukt. Många som hör och tror till en tid lockas bort från Gud och deras tro kvävs i sin linda. Vi måste här lyssna och ta till oss den varningen att ett avfall från den kristna tron inte bara är möjlig utan också en allvarlig risk. Liksom det går att avvisa evangelium går det att avfalla från nåden. Paulus skriver: *Därför skall den som menar sig stå, se till att han inte faller. (1 Kor. 10:12)* Men Guds Ord, säden, är likadan i alla åkrarna. Guds Ords makt är oförändrad, men nåden kan avvisas.

Även predikotexten ur Johannesevangeliet handlar om hur Guds Ord avvisas av människor. Den är ett avsnitt ur ett längre samtal mellan Jesus och judarna, och ordalaget är skarpt och konfrontativt. Han sade: *"Den som är av Gud lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte är av Gud."* Detta är textens huvudinnehåll, men vi ska se något på dess sammanhang.

Till judarna hade Jesus förkunnat: *"Ty om ni inte tror att Jag Är, skall ni dö i era synder."* (Joh. 8:24) Han var världens ljus, ett med Fadern, sann Gud av evighet, människosonen som skulle komma och frälssa världen. Allt detta hade Jesus vittnat om och bebyggt utförligt. Skriften säger också att många kom till tro till följd av denna förkunnelse. Men när Jesus fortsatte att tala till dem om evangeliets frihet, förlorade tron snabbt i deras hjärtan. Jesus sade: *"Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen mina lärjungar, och ni skall förstå sanningen, och sanningen skall göra er fria."* (Joh. 8:31–32)

Judarna protesterade och svarade att de minsann inte var några slavar utan stolta ättlingar till Abraham. Men den ofrihet som Jesus talade om var syndens andliga slaveri. *"Var och en som gör synd är syndens slav."* (Joh. 8:34) Den som syndar försätter sig i syndens makt och blir dess fånge. Jesus underkände alla deras upprepade anspråk på härkomst från Abraham. Abraham var ju trons fader, och med sina gärningar hade judarna visat sig inte vara hans andliga efterkomlingar. *"Ni har djävulen till er fader. Och vad er fader har begär till, det vill ni göra,"* (Joh. 8:44) sade han.

Ingen av dem kunde överbevisa honom om någon synd. Hur mycket de än funderade, kunde de inte föra fram något konkret att klandra honom för. Men de lyssnade inte på honom därför att de inte var av Gud, utan av djävulen. Strax därefter försökte de ste-na honom.

För att kunna vara Guds barn och njuta av evangeliets frihet från syndens bojar måste vi lyssna till Jesus och hans Ord och tro på det. Om man såsom hans motståndare förkastar Bibelns lära om Kristi gudom blir det ingenting kvar av tron. Den som tror sig kunna kämpa sig fri från slaveriets bojar med egna gärningar kommer endast fjättra sig allt hårdare till synden. Och den som anser sig redan vara fri ser inget behov av evangeliets frälsning.

Idag ifrågasätts Guds Ord som aldrig förr. Det anses upplöst och den högsta vishet att mena Bibeln

vara full med fel och motsättningar. Att man däri skulle kunna finna den fullkomliga Sanningen direkt från Gud, riktad till oss människor med just det vi behöver för att andligen leva, det avfärdas utan vidare. Man medger inte ens att det finns något som verkligen är objektiv sanning i andliga frågor. Bibelns ord måste istället ses i ljuset av historia och vetenskap med det mänskliga förnuftet som ledstjärna, säger man. Så visar den moderna bibelkritikens anhängare att de inte är av Gud.

Men den som lyssnar till Guds Ord är av Gud, säger Jesus. Det sker förstås inte mekaniskt av att vi bara hör eller läser orden. Som vi sett kan en människa vara andligen döv och motstå den nåd som erbjuds. Det är heller inte den finaste predikokonsten eller de vackraste formuleringarna som övervinner motståndet. Men genom dessa medel, genom ord och sakrament, handlar den helige Ande i oss och verkar tron. Då återupptas vi till gemenskapen med vår himmelske Fader.

Där finns nåd och frid då Kristus har brutit sönder syndens alla bojar. Även om vi ännu lever med synden har den inte någon makt att förslava oss, för synden och döden har av Jesus besegrats fullständigt på korset. Genom tron på honom frikänns vi från lagens dom över synden, och får stå inför domstolen med Kristi rättfärdighet som vår egen. Då blir det med oss som med säden som föll i den goda jorden, som gav hundrafaldig skörd. Då uppfylls Jesu slutord: *"Amen, amen säger jag er: Den som bevarar mitt ord skall aldrig någonsin se döden."*

Amen.

Bön: Herre vår Gud, himmelske Fader. Vi tackar och prisar dig för ditt heliga ord, som du har sått ut i världen och genom din stora nåd låtit komma även till oss. Vi ber dig: Väck hunger ibland oss efter detta ditt rena och klara ord. Bered våra hjärtan genom din Helige Ande till att rätt ta emot det och behålla det, så att dess kraft visar sig i våra liv, och vi bär frukt som kristna. Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod, in-till änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.